

DIN NOU ÎN BASARABIA ANULUI ANIVERSAR 2018

Alexandru Ș. BOLOGA¹

bologa1813@yahoo.ro

MOTTO: „*Mai curând sau mai târziu, această anomalie – care este tăierea unei provincii în care sunt peste 70% români – va fi înlăturată. Ne aflăm într-o situație nefirească, similară cu aceea a Germaniei de Răsărit și nu văd de ce am fi împiedicați să realizăm din nou unirea cu Basarabia.*”

(99 de gânduri și obsesii – Neagu
Djuvara, la 101 ani)

ABSTRACT: Unionists from the Republic of Moldova and Romania invited citizens to the Great Centennial Assembly, in the Great National Assembly Square in Chișinău, on Sunday March 25, 2018, to sign the *Declaration of Union* with Romania. At the same time, the unionists have proposed to ask the two Parliaments of Chișinău and Bucharest to sign on March 27 this Declaration in the Legislatives and to recognize the Union Act of Bessarabia with Romania of March 27, 1918. To date, more than 130 Moldovan localities, representing 20% of the total, have already signed the declaration of symbolic union, i.e. about one million two hundred thousand citizens, several large cities and other localities in Romania, as well as various institutions and associations from the Republic of Moldova and Romania. The statements of union crossed the borders of the Republic of Moldova and were signed by the diaspora in Rome, Venice, Padua, Treviso, Lisbon, London and Athens. The Declaration, unanimously voted by the tens of thousands of participants, is to be presented by former President Traian Băsescu to the Romanian Parliament on March 27. Between April 1–14, an

---

¹ Doctor în biologie, membru titular al Academiei Oamenilor de Știință din România, Secția Științe Biologice, președinte al Filialei CRIFST Constanța.

informal consultation of the population of Bessarabia is envisaged on the expression of its position on the vote concerning the union with Romania. The Declaration will be submitted for approval to the Parliaments of the Republic of Moldova and Romania.

KEYWORDS: Chișinău, Centennial Anniversary of the Great Union, 2018

La 26 ianuarie a.c. am asistat la noua librărie DORIAN GRAY din Constanța la lansarea broșurii pro-unioniste *BLOCAȚI în labirint*, scrisă succint, convingător și mobilizator, dedicată memoriei fondatorului ziarului TIMPUL, Constantin Tănase, de către George Simion. El este promotorul *Platformei Unioniste Acțiunea 2012*, prin care a organizat sute de manifestări publice de informare și sensibilizare a opiniei publice și a factorilor decizionali din România și Republica Moldova, cu privire la necesitatea realizării unității naționale. A întâmpinat numeroase dificultăți, inclusiv interdicții de intrare pe teritoriul Basarabiei, dar activ, perseverent și inimos, nu s-a lăsat învins de contemporanii retrograzi și lipsiți de patriotism cu care s-a confruntat permanent. Mi-a oferit publicația lui, de 93 de pagini, dar edificatoare, cu dedicația „*Pentru Domnul Bologa, de la un moldovean din FOCȘANI, pentru un ardelean din CONSTANȚA, o carte scrisă pentru basarabenii vremelnici înstrăinați. CU TOȚII ÎMPREUNĂ: BASARABIA E ROMÂNIA!*” Atunci am decis să plec din nou la Chișinău, cu ocazia acțiunilor și evenimentelor organizate în ambele state românești, separate încă de o frontieră injustă, desuetă și anacronică, în anul de grație 2018.

Actuala călătorie în Basarabia a fost precedată și de participarea la Simpozionul *În oglindă cu strămoșii. Centenarul Unirii Basarabiei cu România*, la Constanța, în 21 martie 2018. Evenimentul a fost organizat de departamentul Cultural-Educațional al Arhiepiscopiei Tomisului, mai precis de dl. Ionuț Druche, directorul Editurii Arhiepiscopiei Tomisului, alături de Mănăstirea Derwent, Asociația Națională Cultul Eroilor „Regina Maria” - Filiala Constanța, Asociația „Casa Mării Negre / Black Sea House” și Filiala Constanța a Societății de Științe Istorice din România prezidată de prof. dr. Stoica Lascu.

În contextul *Anului comemorativ al făuritorilor Marii Uniri din 1918 în Patriarhia Română*, simpozionul este parte componentă și activitatea de

debut a proiectului cultural „Centenarul Unirii în Dobrogea, locul unde începe istoria românilor”, sub egida organizațiilor menționate mai sus; proiectul mai cuprinde, printre alte activități sub titlul „Istoria românilor începe aici”, de ex. 'Chișinău, vizită de studiu și documentare a echipei proiectului cu prilejul zilei Unirii Basarabiei cu Țara-Mamă' (27 martie a.c.), 'Dobrogea, vizită de studiu, în regiunea Dobrogea, cu participarea a 30 de tineri din provinciile care au adoptat deciziile de Unire din 1918 (câte 10 tineri din Basarabia, Nordul Bucovinei și Transilvania' (2 iulie a.c.) și 'Casa de Cultură, Constanța, Spectacolul popular dedicat Centenarului Unirii și împlinirii a 140 de ani de la Războiul de Independență' (11 noiembrie 2018).

În cadrul simpozionului a fost pronunțată și *Declarația de Unire cu România* a Consiliului Județean Constanța.

După trei ani de la cea de a patra Marea Adunare Națională din 5 iulie 2015, am pornit din nou spre Chișinău, în ciuda condițiilor meteorologice nefavorabile, chiar îngrijorătoare pentru mulți care au și renunțat la călătorie – deși era prima lună de primăvară, 52 de constănțeni, în călătoria organizată de ziaristul constănțean Codruț Burdujan.

Am plecat cu două autocare ale societății METROPOLITAN în seara zilei de vineri 23 martie, la orele 22,40, prin localitatea Ovidiu. În județele Ialomița și Brăila, care trebuiau traversate, era anunțat cod portocaliu, dar s-a dovedit alarmă falsă. Am traversat Dunărea pe podul de la Giurgeni / Vadu Oii și s-a făcut o escală la Galați. Trecerea frontierei româno-basarabene (sic), s-a făcut sâmbătă pe la Oancea / Cahul, iar la întoarcere pe la Leușeni / Albița. Formalitățile au constat numai în verificarea cărții de identitate, fără coborâre din autocar, fără control vamal și fără probleme. Călătoria a continuat printr-o zonă de dealuri, ninsă, cu plantații întinse de viță de vie și uneori pomi fructiferi. Am ajuns cu bine la Chișinău, într-un decor hibernal, cu o zăpadă parcă ireal de curată pretutindeni, semn cert al unui grad de poluare atmosferică mai redus decât în municipiile românești. Restul zilei a fost dedicat vizitării capitalei Basarabiei, atractivă prin arhitectură, urbanism, sentimente subiective de simpatie. Un prim afiș publicitar imens avertiza mai puțin optimist „*Vai de capul nostru, cine îl poate salva?*”. Multe denumiri neaoșe și agreabile: *La mămuca, La plăcinte, Gălbenuș* ș.a. Spre lauda basarabenilor, am zărit mult mai puține denumiri străine, inutile, ca la noi (precum *La fourchette, Fishmarket*). Instituțiile publice sunt inscripționate bilingv, românește și rusește. Firmele, asociațiile, magazinele etc. nu întotdeauna, ci doar ocazional.

Unioniștii au chemat cetățenii la *Marea Adunare Centenară*, pentru a fi semnată *Declarația de Unire cu România*. Au fost invitați toți deputații din Parlament. Mai multe asociații obștești unioniste au organizat duminică 25 martie, în Piața Marii Adunări Naționale, un miting cu genericul „La sfat cu cetățeanul, la sfat cu suveranul”, unde urma să fie semnată *Declarația*.

Tot mai multe localități au aderat la acest deziderat național major și prioritar. Anunțul fusese făcut în cadrul unei conferințe de presă prezentată de către organizatorii evenimentului. Ținând cont de faptul că evenimentul este de o anvergură națională, organizatorii au invitat pe toți cei 101 deputați din Parlamentul Republicii Moldova, pentru a participa la acest miting destinat semnării declarației de unire.

Totodată, în cadrul adunării, unioniștii și-au propus să ceară celor două Parlamente de la Chișinău și București să semneze, la 27 martie a.c., *Declarația de Unire cu România*, în Legislative și să recunoască Actul de întregire a Basarabiei cu România din 27 martie 1918.

S-a prevăzut ca Marea Adunare Centenară să înceapă cu un marș, care să pornească din toate orașele României, până în Piața Marii Adunări Naționale din Chișinău. La eveniment urma să se semneze trei documente:

- Declarația Marii Adunări Naționale de reîntregire a țării prin recunoașterea Actului de Unire a Basarabiei cu România, în vigoare în prezent,

- o cerere adresată celor două Parlamente ale României și Republicii Moldova, prin care să se convoace o ședință comună unde se va semna această declarație,

- o hotărâre prin care Marea Adunare Generală va împuternici o delegație, compusă din primari, consilieri locali care au votat declarația de reîntregire a țării și reprezentanți ai societății civile, care la 26 martie, să se prezinte în Parlamentul Moldovei și la Ambasada României, pentru a fi înmânate aceste documente semnate și care să participe la ședința comună a Parlamentelor din 27 martie.

Până în prezent peste 130 de localități din Republica Moldova, reprezentând 20% din total, au semnat deja declarația de unire simbolică, adică circa un milion două sute de mii de cetățeni, ca și mai multe orașe mari și alte localități din România, precum și diferite instituții și asociații din Republica Moldova și România.

TIMPUL, *Unicul Ziar Național*, din 23 martie a.c., a anunțat că „Duminică, 25 martie va avea loc Marșul Centenar, în Piața Marii

Adunări Naționale din Chișinău. Evenimentul va reuni români din R. Moldova, România și diaspora sub același ideal, cel al reîntregirii naționale. Manifestația este organizată de Alianța pentru centenar, structură care înglobează asociațiile unioniste de pe cele două maluri ale Prutului și din afara granițelor țării.” Cotidianul a publicat și articolul lui George Constantin, președintele Platformei Unioniste 2012 din România, „*Istoria fecăruia dintre noi așteaptă să fie scrisă începând cu 25 martie. De ce e important să fim toți la Marea Adunare Centenară*”. S-a mai precizează că declarațiile de unire au trecut hotarele R. Moldova, fiind semnate de diaspora din Roma, Veneția, Padova, Treviso, Lisabona, Londra și Atena.

Duminică, 23 martie, de Buna Vestire, o zi cu adevărat minunată, cu cer senin, însorită și foarte plăcută în ciuda celor numai 3–4 grade Celsius, adunarea din Piața Marii Adunări Naționale, precedată de cântece patriotice difuzate în mod adecvat la megafoane, a început la orele 12.00 cu numeroase cuvântări la obiect, succinte și mobilizatoare. Au vorbit fostul Președinte al României Traian Băsescu, membri ai unor partide politice din Basarabia și România, primari pro-unioniști din Basarabia și România, delegați din raioanele basarabene, șefii unor asociații culturale, reprezentanți ai diasporei românești. Au fost evocate modele de reunire națională german și coreean.

Într-una dintre primele intervenții s-a susținut simplu „*Astăzi Dumnezeu este basarabean, este român*”. Au fost exprimate numeroase enunțuri precum „Jos hotarul de la Prut”, „Nu fiți lași”, „Jos Dodon”. S-a exprimat credința în Dumnezeu pentru înfăptuirea unirii Basarabiei cu România (U-NI-RE!, U-NI-RE!, U-NI-RE!).

După citirea textului *Declarației de Unire cu România*, votată în unanimitate de cele câteva zeci de mii de participanți, aceasta urmează a fi prezentată de către T. Băsescu în Parlamentul României, în 27 martie.

Date fiind lipsa de patriotism și acțiunile de trădare națională fâțișă ale actualului președinte al Republicii Moldova, o propunere inedită și originală a fost emisă de unul dintre vorbitorii de la tribună: desființarea funcției de Președinte (sic)!

Discursurile au alternat cu difuzarea unor melodii axate pe ideea unirii celor două state românești, despărțite de Prut în mod abuziv.

Polițiști echipați supradimensionat au vegheat în mod conștiincios la menținerea ordinii publice!

Adunarea s-a încheiat după 2 ore și jumătate cu rugăciunea *Tatăl nostru* rostită de preoți și susținută de publicul participant la întrunire.

Festivitatea a fost urmată de câteva hore încinse de participanți pe fondul intonării *Horei Unirii*. Nu s-au semnalat incidente nedorite.

Între 1–14 aprilie a.c. este prevăzută organizarea unei consultări neoficiale a populației Basarabiei asupra exprimării poziției pro sau contra privind votarea unirii cu România. Ea va avea loc printre diferite alte acțiuni pregătitoare în vederea supunerii oficiale a Declarației de Unire, spre aprobare, Parlamentelor Basarabiei și României în cursul anului centenar. Se speră în obținerea unui rezultat pozitiv; altminteri inițiativa s-ar putea dovedi cu două tășuri.

Un pliant interesant și util, intitulat AVANTAJELE ÎNTREGIRII NEAMULUI, DUPĂ DATE STATISTICE RECENTE (suportă încă actualizări), a fost distribuit de către dl. Mugur Andronic din Suceava (andronicmugur@yahoo.com). El cuprinde o comparație edificatoare între Republica Moldova și România, precizând printre altele că în 1990 produsul intern brut pe cap de locuitor era relativ egal, iar acum în România el este de 6,7 ori mai mare. Uniunea Europeană a acordat diferite subvenții fermierilor români, inclusiv una standard de 195 euro pe hectar. (În 2015 UE a alocat 1,6 miliarde euro pentru finanțarea fermelor din România). Câtă vreme RM nu deține resurse energetice native, RO ocupă locul 5 în UE în privința producției de gaze și petrol, iar producția de energie electrică depășește cu 30% necesarul propriu. Ritmul de creștere economică a RO a fost de 5,7% în 2017, de vârf în UE. RM exportă deja 66% în Uniunea Europeană, primul importator fiind România. Sunt exemplificate ajutoarele numeroase primite de cetățenii basarabeni din partea Țării-Mamă. *„Deci Țara-Mamă vine să dea, nu să ia! Nu crede în propaganda mincinoasă anti-unionistă, care alimentează mai departe vechea ură față de români și Țara-Mamă.”*

La fel ca altădată, extrem de interesante și variate au fost discuțiile purtate la fața locului, în piață și parcul învecinat, cu participanții basarabeni la reuniune, privind starea de spirit actuală asupra problemei reîntregirii naționale și tendințele ei în continuare, mai ales din partea generației tinere, aprecierea proporției etnice în Basarabia, motivațiile pro- și contra-unioniste, șansele (?) unui rezultat pozitiv al plebiscitului privind unirea.

Așa să ne ajute Dumnezeu!

administrativă românească de la vest de Prut care se pronunță în favoarea refacerii României Mari; cu o populație de peste 260.000 de locuitori, Brașovul devine localitatea din România cu cel mai mare număr de locuitori care a votat unirea cu Basarabia. Tonul fusese dat de municipiul Buzău, care a votat în unanimitate o declarație de unire.

„Declarația de Unire” a asociației culturale *Casa Românească / La Maison Roumain* de la Paris (Franța), semnată în 28 martie 2018, după terminarea conferinței intitulată „*L’Union de la Moldavie / Bessarabie à la Roumanie dans une perspective historique*”.

Profesor dr. ing. Alexandru Herlea, Președintele asociației, a declarat: „*Une splendide manifestation digne de l’année du Centenaire a eu lieu aujourd’hui à Chisinau. La Bessarabie a fait, il y a un siècle, le premier pas sur la voie de la création de la Grande Roumanie; elle l’a refait aujourd’hui. Sur la place centrale de Chisinau a eu lieu la première grande action qui ouvre la voie de la réunification nationale. La Proclamation de la Grande Assemblée Centenaire*

pour la réunion est une affirmation responsable et déterminée de l'impératif de l'unité nationale détruite par le sinistre pacte Hitler – Staline. Félicitations aux organisateurs avec à leur tête les merveilleux jeunes des deux côtés de la rivière Prut qui sépare aujourd'hui la nation roumaine; félicitations George Simion, Vlad Bilechi, Anatol Ursu. Vive la Grande Roumanie". Détails lien ci-dessous: (https://www.realitatea.net/manifestatie-uriasa-la-chisinau-pentru-uni-rea-romaniei-cu-republica-moldova_2141469.html)